

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या×अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, अर्थशास्त्र र व्यवस्थापन	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (MCQ)	५० प्रश्न×१ अङ्क	४५मिनेट
				विषयगत	६ प्रश्न×५ अङ्क २ प्रश्न×१० अङ्क	१ घण्टा ४५ मिनेट
द्वितीय	बीमा, लेखा, वित्त र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	विषयगत	१२ प्रश्न×५अङ्क ४ प्रश्न×१०अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

२. द्वितीय चरण : कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ४०

(Computer Skill Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरुको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटा प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नका प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- सामान्य ज्ञान, अर्थशास्त्र र व्यवस्थापन

खण्ड-क : सामान्य ज्ञान

1. General Awareness

50×1=50

- 1.1 विश्वको भूगोल: महादेश, महासागर, ध्रुव, अक्षांश, देशान्तर, अन्तराष्ट्रिय तिथी रेखा, समय दुरी, पर्वत श्रृंखला, मरुभूमि, भुकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, जलवायु, व्यापारिक वायु, मनसुन सम्बन्धी जानकारी ।
- 1.2 विश्वको इतिहास: म्याग्नाकार्टा, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्राम, रूसी अक्टोबर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता संग्राम, घटना, कारण र परिणामाहरु
- 1.3 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्महरु, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.5 संयुक्तराष्ट्र संघ र क्षेत्रीय संगठन (SAARC, BIMSTEC)
- 1.6 दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बैसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरु
- 1.7 विज्ञानका मानव जीवनमा परेका प्रत्यक्ष प्रभावहरुसम्बन्धी जानकारी
- 1.8 राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु
- 1.9 नेपालको संविधान सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.10 सार्वजनिक संस्थानको परिचय, किसिम तथा विद्यमान अवस्था
- 1.11 बीमाको परिचय, उत्पत्ति, विकास, किसिम तथा क्षेत्र
- 1.12 बीमाको सिद्धान्तहरु र बीमा सम्बन्धी शब्दावलीहरु, बीमा मध्यस्थकर्ताको भूमिका
- 1.13 Introduction and applications of computer, word processing, electronic spreadsheets, presentation system, power point, internet, intranet, Data base management system and its uses.

खण्ड ख:- अर्थशास्त्र र व्यवस्थापन

(Economics & Management)

(५० अङ्क)

2. Economics

- 2.1 Basic knowledge of economics: scope and importance of economics
- 2.2 Concept, meaning and difference of micro and macro economics
- 2.3 Macroeconomic indicators (GDP, GNP, per-capita income, Investment, consumption, saving and inflation)
- 2.4 Fiscal policy: objectives, role and importance
- 2.5 Monetary policy: objectives, role and importance
- 2.6 Privatization, Liberalization, and Globalization
- 2.7 Concept of economic Growth, Economic Development and Economic Welfare

3. Management

- 3.1 Concept, significance and scope of management
- 3.2 Principles and functions of management
- 3.3 Manager: basic qualities, roles and types; managerial ethics
- 3.4 Managerial skills: decision making, problem solving and communication
- 3.5 Concept of group dynamics and motivation
- 3.6 Concept, objective of human resource management

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.7 Leadership and employment relation
- 3.8 Principles of motivation, participation and quality of work life
- 3.9 Importance of communication in office
- 3.10 Record management
- 3.11 Office management
  - 3.11.1 Concept and importance of office management
  - 3.11.2 Registration, Dispatch, Letter Writing, Tipanni, Circular and Memo
  - 3.11.3 Concept, purpose and importance of filing & indexing
  - 3.11.4 Concept and importance of record management
  - 3.11.5 Concept and importance of MIS/MICS
  - 3.11.6 Importance and use of ICT in office management

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	इकाई	अङ्कभार	वस्तुगत प्रश्न	विषयगत प्रश्न
A	१	५०	५० प्रश्न×१ अङ्क= ५०	-
B	२	२५	-	३ प्रश्न×५ अङ्क= १५ १ प्रश्न×१०अङ्क= १०
	३	२५	-	३ प्रश्न×५ अङ्क= १५ १ प्रश्न×१०अङ्क= १०
जम्मा		१००	५० प्रश्न×१ अङ्क= ५०	६ प्रश्न×५ अङ्क= ३० २ प्रश्न×१०अङ्क= २०

***

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र :- बीमा, लेखा र वित्त सम्बन्धी
(Insurance, Account and Finance Related)

खण्ड: क (५० अङ्क)

1. Insurance

- 1.1 Evolution and development of Insurance
- 1.2 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.3 Principles of Insurance
- 1.4 Micro Insurance
- 1.5 Current status of Nepalese insurance market
- 1.6 Re-insurance: meaning and types
- 1.7 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.8 Historical background of insurance in Nepal
- 1.9 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Nepal Insurance Authority
- 1.10 Role of Insurance Mediator
- 1.11 Role of insurance in Nepalese economy
- 1.12 Process of claim settlement

2. Related Legislations

- 2.1 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- 2.2 बीमा प्राधिकरणबाट जारी गरिएको सुशासन निर्देशिका, २०७५
- 2.3 बीमा ऐन, २०७९
- 2.4 बीमा नियमावली, २०४९
- 2.5 कम्पनी ऐन, २०६३
- 2.6 मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ को भाग ५ (करार तथा अन्य दायित्व सम्बन्धी व्यवस्था)
- 2.7 सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४
- 2.8 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

खण्ड: ख (५० अङ्क)

3. Accounting

- 3.1 Accounting: concept, objectives and importance
- 3.2 Principles of accounting
- 3.3 Ledger accounts: importance, posting, balancing and closing
- 3.4 Difference between journal and ledger
- 3.5 Trial balance: concept, method & importance
- 3.6 Depreciation
- 3.7 Bank reconciliation: meaning and techniques of reconciliation
- 3.8 Financial statement: concept, objective and importance, major components of financial statement of insurer
- 3.9 Auditing and its importance, internal control and internal audit
- 3.10 Profit and loss, Balance Sheet

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3.11 Cash flow statement: meaning, purpose, importance and interpreting the statement of cash flow

4. Finance

- 4.1 Financial Systems: central bank, commercial banks, development banks, insurance sector and other financial institutions and their roles and responsibilities
- 4.2 Financial Market
  - 4.2.1 Money market: concept, importance and functions
  - 4.2.2 Capital Market: concept, importance and functions
- 4.3 Business Finance: concept, scope and importance
- 4.4 Capital budgeting and cost of capita.
- 4.5 Concept of portfolio management and portfolio diversification
- 4.6 Sources of income and expenditures of insurance companies
- 4.7 Major components of financial statements of insurers

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	इकाई	अङ्कभार	विषयगत	
			छोटो उत्तर आउने प्रश्न	लामो उत्तर आउने प्रश्न
A	१	३०	४ प्रश्न× ५ अङ्क= २०	१ प्रश्न× १०अङ्क=२०
	२	२०	२ प्रश्न× ५ अङ्क= १०	१ प्रश्न× १०अङ्क=१०
B	३	२५	३ प्रश्न× ५ अङ्क= १५	१ प्रश्न× १०अङ्क=१०
	४	२५	३ प्रश्न× ५ अङ्क= १५	१ प्रश्न× १०अङ्क=१०
जम्मा			१२ प्रश्न× ५ अङ्क= ६०	४ प्रश्न× १०अङ्क= ४०

राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड

प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण: (क) कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

पाठ्यक्रमको उद्देश्य:- आजको वैज्ञानिक युगमा दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्या समाधानका लागि सूचना र संचार प्रविधिसँग परिचित र न्यूनतम ज्ञान, सीप र धारणा भएकोव्यक्ति हुन अपरिहार्यता रहेको छ । तसर्थ साभा यातायातमा कर्मचारी छनौट गर्दा आधारभूत कम्प्युटर ज्ञान र सीप भएको व्यक्ति छनौट गर्नु उपयुक्त भएकोले खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको द्वितीय चरणमा कम्प्युटर सीप परीक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा समावेश गरिएको हो ।

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शीर्षक	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Word processing	५ अङ्क	५ मिनेट

Contents

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

***

राष्ट्रीय बीमा कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, तह ४, सहायक ख पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Testको लागि निर्देशनः

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछः-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७० अङ्क
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछः-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अङ्क
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अङ्क
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७० अङ्क
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अङ्क
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सोभन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अङ्क
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अङ्क
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अङ्क

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total Words Typed} - \text{Wrong Words})}{5}$$

***